

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Zelus salutis animaru[m]. Cap. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

habet asperitatem minarum, sed blandimenta fauorum. Idem exponens locum Iob; Nunquid parturientes cernas obseruasti? quare cur cernas potius Prædicatores vocet, quam cernas? Quia, inquit, illi verè doctores sunt, qui cum per rigore disciplinæ patres sint, per pietatis viscera esse matres nouerunt, qui labores sanctæ conceptionis tolerant, & proferendos Deo filios intra uterum charitatis portant, in edenda enim prole plus matres laborant. Is debet spiritus esse, ea charitas Orationis Christiani erga suos Auditores, ut ex affectu interno cordis, & in visceribus Christi dicere queat, me, putate matrem vestrarum animarum esse, & ita vos velle componere, ut in vobis nec macula, nec ruga possit ante Tribunal æterni Iudicis apparere, animabus autem vestris, non solum ornamenta, sed etiam medicamenta prouidere desiderans, studeo diffusa confuere, conscissa sarcire, vulnerata curare, abluere sordida, reparare perditam, & ea quæ sunt integra spiritualibus margaritis ornare hanc doctrinam debet. Ber. matres vos, fouendo, patres corripiendo exhibeatis, cur morsus à serpente paruulus, fugit conscientiam Sacerdotis, ad quam eum magis oportuerat tanquam ad sinum recurrere matris? Huius admonitionis, quæ maximi est momenti, Concionator præsertim in arguendis peccatis meminisse debet. Hac virtute D. Dominicum præditum imprimis fuisse constat, qui interrogatus, quare ratione tot animas Christo lucrifaceret, Respondit, se ea quæ prædicabat, in libello charitatis, & sancti Spiritus inuenire

Lib. 3. c. 9.

Sit Concionator ut mater.

Sup. Cant. Ser. 25.

Sup. Cant. Ser. 25.

Zelus salutis animarum. Cap. XI.

EX ea, quam supra diximus, erga Deum charitate, & ea, de qua proximè egimus, ad proximos habenda, oritur in Prædicatore feruens quidam zelus salutis animarum, quo inflammata ipsius oratio eorum, qui audient, animos & corda succedet, & fructus vberes reportabit. Hæc est Sartago ferrea, quam iussit Deus Ezechielem assumere, ac ponere tanquam murum ferreum inter se, & Ciuitatem. Per Sartaginem ait Greg. frixura, per ferrum vero fortitudo ostenditur. Quid autem ita magistri atque Doctoris mentem, quam zelus Domini frigit & excruciat? Hac nimirum frixura incensus Moyses orabat, aut parce huic populo, aut dele me de libro vitæ. Et ante omnes Christus Dominus, qui hoc zelo inflammatus, exinanivit semetipsum vsque ad mortem, pro animabus nostris saluandis,

Ezech. 4.

Lib. 1. in

Ezech.

Hom. 12.

Ezech. 32.

mandis, ut suo nos exemplo doceret, nullum subterfugere laborem, omnem iniuriam, omne priuatum incommodum salutis animæ vnus posthabere: ut sicut ipse pro vna duntaxat animâ, si opus fuisset, quod pro omnibus passus est, exsoluisset; ita nos omnium animas ex zelo iuuare conemur nulla facta animarum acceptione, sicut est nulla distinctio. Zelus iste, de quo loquimur, est calculus ille ignitus de altari sumptus, quo vnus ex Seraphim Isaiæ labia purgauit, quo, qui fuerit similiter accensus, efficaciter corda audientium inflâmbat. Nec ferè quicquam est, quod auditorem magis permoueat, quàm si aduertat, concionantem solo Dei amore & suæ salutis duci. Hoc zelo armatus & animatus Paulus dicebat: Optabam, anathema esse pro fratribus meis. & iterum: Quis scandalizatur & ego non vror? Et plane verissimum est illud Greg. Nullum Omnipotenti Deo maius sacrificiû offerri posse zelo animarum. Intelligat autem quilibet, zelum hunc à se ipso incipiendum esse ei, qui prius lucerna ardens sibi esse debet, quàm proximis sui ardoris radios ac lucem communicet: ita ut quod in alijs sollicitè optat, in se ipso primum exequatur.

Ad hunc autem zelum excitandum plurimum confert si hæc apud se diligenter perpendat. Primo Dei maiestatem, ac bonitatem infinitam omni adoratione, & amore, ac veneratione dignissimam: vnde sequetur, ut vehementer animò angatur, quod talis tantusque Dominus à tam paucis colatur, & ametur; cuius rei concepta indignitate exclamabit, obstupescite cœli super hoc. Secundo si sub aspectum mentis sibi subijciat, tot tantaque hominum flagitia, ac scelera totum per orbem terræ, non Ethnicorum modo, & Hæreticorum, sed etiam eorum qui Christiani, & Catholici nominantur; ex quorum infami & horrendo aspectu, considerans tam multas, & adeò grauēs iniurias Deo irrogari, tantam animarum pereuntium stragem, non poterit non deplorare cæcitatem eorum, qui tantam calamitatem nec agnoscunt, nec dolent; nec poterit simul non excitari ad succurrendum quacunque re possit, ad vociferandum, ad circumueidendum, ad omnia demum tentanda, ut malum adeo tetrum ac miserandum leuet.

Que nam zelum animarum excitet.

Consideratio peccatorum excitat zelum.

Quis enim si prophannari sacros calices, si venerandas Christi, aut Beatissimæ Virginis imagines, impiè lacerari, ac proculcari videat, non exclamet, non prohibere nefas conetur? quis fratri suo, vel patri in vndis pereunti, manum non porrigat, vel à feris, aut latronibus circumsepto opem segniter ferat? Et nos Deum nostrum de spi-

despici; vna eius templa, quae sunt animae fidelium conspur-
 cari: Nostros in Christo fratres in faucibus infernatu bestiaru
 videbimus, & cessabimus? Tertio animaduertat, quod labo-
 res subeant, & quanta sollicitudine angantur, tam multi in re-
 rum cura mortalium. Quid non subeunt medici, vt perituris
 corporibus breuem lucis vsuram prorogent? Nonne animaru
 salus nobis tanto magis cura esse debet, quanto anima corpo-
 ri praestat? quanto etiam merces aeterna Concionatori parata,
 omnes superat caducos quaestus? Imo vero etiam cogitet, qua
 multa patiuntur auari cumulandis intenci opibus, milites ina-
 nis gloriae studio, ambitiosi in Principum aulis, honorum, ac di-
 gnitatum, & videat, quid equum sit facere nos, qui ad hoc mu-
 nus adiuuandi animas vocati sumus, ad hanc tam nobilem
 mercaturam, Dei militiam spiritualem, & aeternas dignitates
 promerendas.

Quarto, Sed nihil magis ad zelum animarum incitare nos
 poterit, quam si animo voluamus, Dei filium e caelo lapsim,
 triginta tres annos laborasse, regnum Dei per vicos, & Ciui-
 tates praedicasse, eum tanto zelo, & amore mortuum esse, om-
 nia quae habebat eis dedisse: & corpus suum sanctissimum, &
 aliorum sacramentorum medicinas, ac praesidia reliquisse.
 Quid non pro eisdem animabus faciet, qui Christum Dominum
 vere diligit, & eum tam liberalem, ac prodigum erga animas
 fuisse cognoscit, non aliam ob causam nisi quia zelus domus
 Domini comedit eum? Hac omnia si diligenter perpensa fuerint,
 zelum in pectore boni Concionatoris magnum excitabunt, &
 reddent eum strenuum, ardentem, sollicitum in procuranda
 aliorum salute: & fiet similis animalibus quae describit Eze-
 chiel, quae erant plena oculis ex omni parte, & omnibus mem-
 bris; & ibant, & ambulabant, & non reuertebantur. Vnum ex
 his sanctissimis animalibus, fuisse Seraphicum Franciscum co-
 gnoscet inter alia, ex his quae D. Bonauentura de eo refert.
 Animas (ait) Christi Iesu sanguine pretioso redemptas, cum
 cerneret inquinari aliqua sorde peccati, tanta miserationis te-
 neritudine deplorabat, vt eas tamquam mater in Christo, quo-
 tidie parturiret, & subdit, hanc in eo fuisse causam praecipuam
 venerandi verbi Dei ministros, quod semel fratri suo defuncto,
 Christo videlicet, pro peccatoribus crucifixo, per ipsorum con-
 uersionem, & pia sollicitudine suscitent, & sollicita pietate gu-
 bernent. Videat, tamen prudens Concionator, ne deceptus
 eo zelo, qui non est secundum scientiam, fiat se rapit extra
 limi-

Zelus Christi
 domini pro
 animabus.

Cap. 8. de
 Vita San-
 cti Franci-
 sci.

Zelus qui no
 est secundum
 scientiam.

limites recte rationis: sine qua indiscretus zelus quorundam & ipsis valde noceat, & alijs plurimum obesse potest: de qua re suo loco plura dicemus.

Spiritus humilitatis. Cap. XII.

Cum Prædicationis officium per se satis illustre sit, atque externa facie speciosum, eo quod vnus coram tota cõcione loquatur tacentibus vniuersis, & solus tam multorum aures, etiam virorum grauium, & Doctõrum, & Principum contineat; Ideoque non tantum laudibus hominum, sed quod est periculosius, assentatorum fallacissimis vocibus pateat, propterea in Cõcione veram cordis submissionem apprimè necessariam esse, quis non videt? quam tutissimum virtutum omnium thesaurum vocat Bas: custodem pudicitie, & matrem patientie

De constit. mon. c. 17.

De ord. vita.

Collat. 19. cap. 12.

Lib. 27. Mor. c. 27.

Serm. 7. de Epiph. Do mini.

In ps. 50.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Ber. totius spiritualis structure solidissimũ fundamentum Casti-
Summa cura inquit Greg. prouidendum est, ne accepta fa-
pientia, cum ignorantie tenebras illuminat, lumen humilita-
tis tollat: vt iam sapientia esse nequeat, quæ etsi virtute locu-
tionis fulgeat, elationis tamen velamine cor loquentis obse-
rat.] Præclare S. Leo, Tota dilectissimi Christiane sapientie di-
sciplina, non in abundantia verbi, non in astutia disputandi, ne-
que in appetitu laudis, & gloriæ, sed in vera & voluntaria hu-
militate consistit: Quam Dominus Iesus Christus ab vtero
matris, vsque ad supplicium crucis, pro omni fortitudine &
elegit, & docuit.] itaque præmuniat sese facer Orator, & armet
frequenter contra elationem, arrogantiam, iactantiam: quæ
multo est perniciosior, cum in suggestu ipso oppugnat, & vincit.
Docet hoc periculum, Augustinus eaque re feliciores, qui au-
diunt, quam, qui loquuntur appellat; Qui enim, inquit, discit,
humilis est, qui autem docet laborat, vt non sit superbus: ne
malè placendi affectus, irrepat: ne Deo displiceat, qui vult
placere hominibus, magnus tremor est in docente, fratres
mei, magnus tremor est noster in his vocibus nostris, credite
cordi nostro, quod videre non potestis, scit ipse, qui pro-
pitius sit nobis, cum quanto sub illo tremore ad vos loqui-
mur.] Hunc tremorem studeat Concionator in animo fir-
miter custodire, qui adeo necessarius est, vt primum ad sapien-
tiam gradum idem Aug. illum faciat. De Origene scribit Ni-
cephorus, cum martiri subeundi amore incensum, incredibili
etiam iuuandi proximos cupiditate flagrantem, plurimos ac
maximos Christi causa suscepisse labores, quin etiam aperto
vitz